

QVÆSTIO MEDICA.

CARDINALITIIS AGITANDA DISPUTATIONIBVS IN SCHOLIS
MEDICORVM, DIE IOVIS XXII. APRILIS, MAGISTRO IOANNE MERLET,
DOCTORE MEDICO REGIO, MODERATORE.

613.

Est ne ὑγρότης in phlegmone suppuratione melior?

ORPVS humanum, vnum licet, multis partibus elementis constat: Quatuor prima & simplicia corpora ad illius compositionem amico fœdere iuncta, quia tamen naturales non exuunt inimicitias, id ipsum quod construxerant tandem destruant. Humores non sunt illius partes, sed elementa alimenta si naturæ legibus tenentur, à quibus si deficiunt in de infelicitatis omnis compendium, morborum Ilias. Quorum tumore non est frequentior alter: is morbus est organicus in quo pars à naturali habitu in quantitate recessit; huic perpetuò adiuncta continui solutio, per sepe intemperies. Quot humorum tot tumorum discrimina, quorum diagnosi fundamentum curationis; Absque illa morbi solutionem faciliorem, tutiorem, breuiorem, quæ melior est, minimè consequemur. Pro cuiuslibet quatuor humorum dominio denominantur suntque tumores quatuor, Phlegmone sanguinis, erysipelas bilis, & dema pituitæ, scirrhus melancholicæ soboles.

ANGVIS è venis effluxus & in spatia partium inania receptus phlegmonem efficit. Ille non vnus sed mixtione & alteratione varius, cuius orgasmus à quantitate & qualitate pendet: Eum partes robustæ in imbeciliores suâ nativæ vel ex accidenti amandant, An criticè symptomaticè? Iudicet peritus naturæ minister ac æmulus medicus, vt hanc iuuet aut finat agentem, à morbo oppugnatam, sed nec dum expugnatam vindicet. Phlegmone tumor est à sanguine, partium carnosarum, rubore, calore, dolore, tensione cum renixu, pulsatione sæpe & febre conspicuus. Ex horum mutationibus varia morbi tempora dignoscuntur, quæ in curatione magni sunt momenti, in tempore enim occasio, in hac tempus non multum.

MORBI tempus non est numerus motus per ipsum prius & posterius, sed illius ætas vicissitudine temporum immutata: Nullus morborum *λυομένην* qui non quatuor tempora percurrat principium, augmentum, vigorem, & declinationem. Quodque horum suam habet latitudinem, sed non in omnibus morbis æqualem. Non dierum numero definienda phlegmones tempora, sed quantitate tumoris, coctione humoris & symptomatis. In principio pars fluxione impetitur, sanguine repletur, extēditur, nec tanto rubore, calore, dolore afficitur. In augmento ingrauescunt symptomata, pars magis attollitur, humor impactus alteratur, pulsatio tunc sæpe & febris accenditur. In vigore summa sunt omnia, si namque morbus *ἰσότητος*, sanguis vel in pus transmutatur, vel ad *ὑγρότητα* apparatus; si *ἰσότητος*, vel membrum putredine gangrenâ corripitur corrumpitur vel tunc interit æger, nisi in ascensu, nec vnquam in declinatione: in qua miriora sunt omnia humore scilicet à natura edomito siue sit in pus mutatus vel in vapores dissolutus, nec alius est solutionis phlegmones terminus.

PHLEGMONE dum sit duplicem præbet indicationem, primam prophylacticam inhibēdi *πρὸ μὲν ὁ ἐμὲ ῥυθμίζον*, alteram therapeuticam vacuandi *συνεχῆς ἰδρῶν*. Id vt assequaris, vide num proprio partis excipientis, vel alterius corporis sue totius vitio proritetur, Imprimis enim cuiusmodi causa abscindenda vitu refrigerante, sanguinemque minuente, at tutius citiusque venæ sectione minuitur, reuellitur, catharsi potius impellitur. Si ex nimio feruore pars dolet valent refrigerantia, quæ hic præstantiora *σποκρυσσισ*, horum vltus licet semper necessarius, non semper tempestivus. Iis præsidii, principiis obsta, si morbus vires & augmentum acquirat eundo sanguis iterum educendus non tantum ex oppositis, *κατὰ τὴν*, venis ad reuulsionem, sed & è vicinis ad deriuationem, quidni & ex ipsa parte scarificationibus? fluxione nondum tunc sedata (nec semper in augmento perseverat) repellentia admoue admixtis discutientibus, his vt melius est quàm pus mouentibus, est namque *ὑγρότης* naturæ minus molesta facilius, tutior, breuior suppuratione.

Ἰσότητος & suppuratio proprium caloris nativi opus, in illa humores mutantur in vapores & *ἀναίσθητος* effluunt, topicis iuuatur calidis siccis substantiæ tenuis, quàm melius vniuerso corpori sed præcipuè parti ipsi prospicitur quàm suppuratione; illa enim dum peragitur non tanta exurgunt symptomata, dum peracta est nulla noxa membro superest. At in omnibus deterior suppuratio, quæ commutatio est sanguinis in pus, feminalia mixtaue coctio: hæc non emollientibus, sed temperatis ac calori nativo similibus remediis promouetur, proinde pars viuens ægræ particulæ adiuncta naturæ opitulatur; Quæ dum humores subigit ac immutat & semini similes reddit dolor ac febris intenditur; Pure excluso siue sponte, siue arte (quod præstat) pars præ cicatrice turpis & imbecillior ad actiones euadit.

Ergo in phlegmone ὑγρότης suppuratione melior. 60

Proponebat Lutetiæ NICOLAVS LAMBERT, Parisinus Anno M. DC. XXI.